

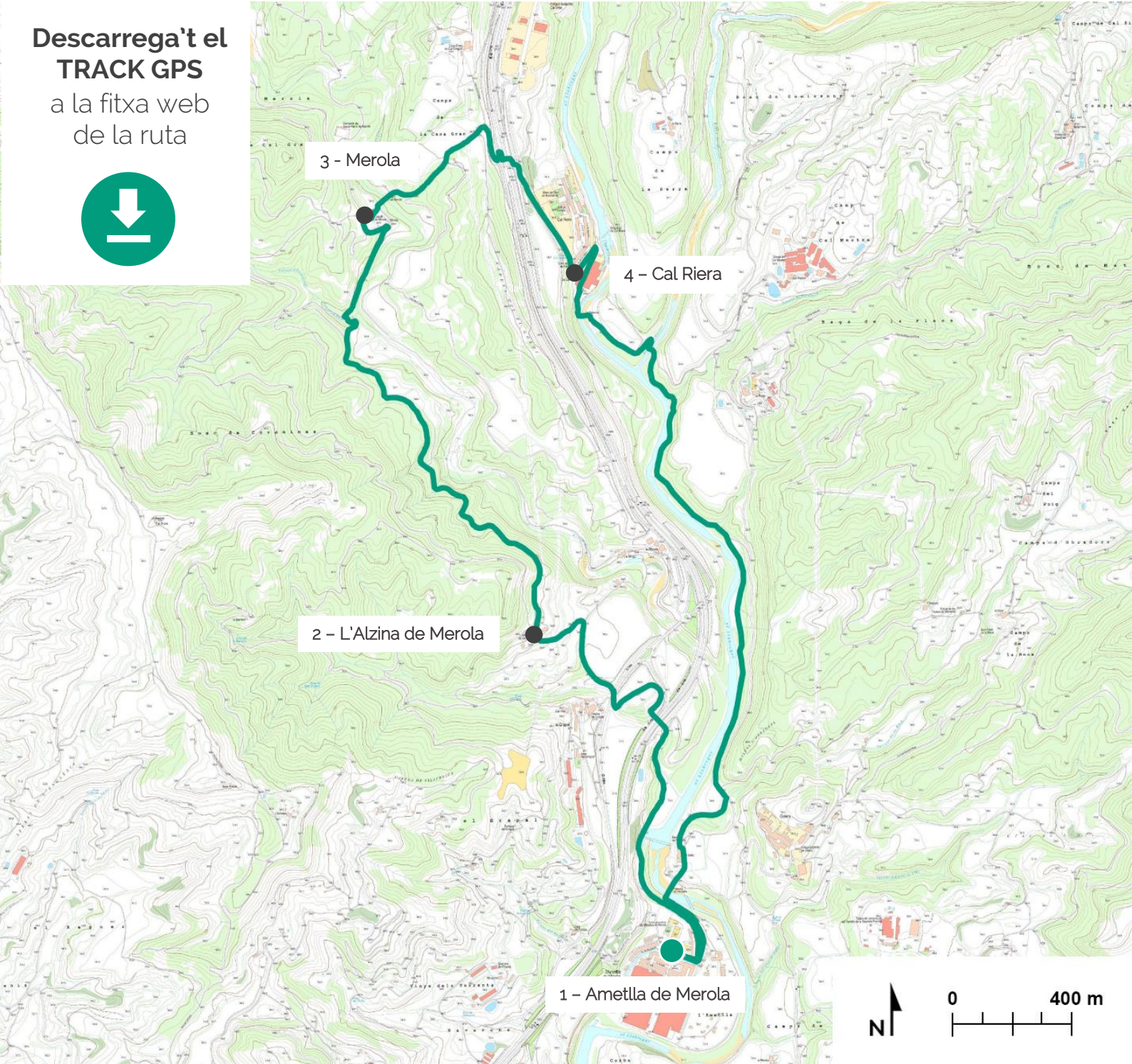
Ermita i castell de Merola des de la colònia de l'Ametlla de Merola

Visitem una antiga colònia tèxtil del Llobregat i descobrim boniques raconades del municipi de Puig-reig

Baix Berguedà, Berguedà, Barcelona, Catalunya

Dificultat		Mitjana
Temps total efectiu		2:50 h
Distància total		8,3 km
Desnivell acumulat		+172 m / - 172 m
Altitud mínima		320 m
Altitud màxima		407 m
Punt de sortida / arribada		Aparcament de l'Ametlla de Merola
Població més propera		Navàs

Descarrega't el
TRACK GPS
a la fitxa web
de la ruta

Croquis de ruta derivat d'un retall de la base cartogràfica de Catalunya propietat de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), utilitzada sota una llicència CC BY 4.0.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ Complementar la ruta **visitant i passejant els carrers de la colònia tèxtil de l'Ametlla de Merola**, punt d'inici de la ruta.
- ✓ Descobrir l'**ermita de Santa Maria** i les restes del **castell de Merola**.
- ✓ **Caminar per la riba del riu Llobregat** al seu pas pel Berguedà, abans d'endinsar-se a la comarca del Bages.

INTRODUCCIÓ

Ruta circular de poc més de 8 km de longitud que surt de l'Ametlla de Merola, la colònia tèxtil més meridional de la comarca del Berguedà. L'itinerari comença remuntant el riu Llobregat en direcció N pel seu costat dret orogràfic, resseguint el canal de l'Ametlla fins a una resclosa. A continuació comencem a enfilar-nos cap a l'Alzina de Merola allunyant-nos a poc a poc del Llobregat. Des de l'Alzina continuem en direcció N fins a l'ermita de Santa Maria de Merola i les restes del castell de Merola. Fem la tornada passant per la Creu de Merola, la fàbrica de Cal Riera i, finalment, resseguint un bonic tram del riu Llobregat per la seva riba esquerra.

Les colònies tèxtils del Llobregat conformen un patrimoni històric de gran valor que ens explica una part important dels canvis socials i econòmics que es van produir en aquesta zona i a tot el país durant la Revolució Industrial. La bona conservació d'aquests espais ens ensenya, no només la forma de treballar de l'època -l'aprofitament de l'aigua com a font d'energia ha deixat al territori elements arquitectònics, com canals, rescloses o molins hidràulics...-, sinó també la forma de viure en uns pobles -les colònies- nascuts del no res. La ruta que us proposem ens descobreix tots aquests elements que van transformar la vall durant els segles XIX i XX i, a més a més, també visitem una ermita i les restes d'un castell medieval amb molta història.

MÉS INFORMACIÓ

Temps total efectiu (sense parades): 2:50 h en total. 0:10 h des de l'Ametlla de Merola fins a la palanca de l'Ametlla; 0:25 h des de la palanca de l'Ametlla fins a l'Alzina de l'Ametlla; 0:45 h des de l'Alzina fins al castell de Merola; 0:25 h des del castell fins a Cal Riera; 0:15 h des de Cal Riera fins a la riera de Merlès; 0:40 h des de la riera de Merlès fins a la palanca de l'Ametlla; 0:10 h per tornar des d'aquest punt fins a l'Ametlla de Merola.

Època: Tot l'any.

Observacions: La ruta que us proposem ressegueix l'itinerari número 64 de la Xarxa de Camins del Berguedà "De l'Ametlla al Castell de Merola". La ruta està senyalitzada amb les marques grogues d'aquesta xarxa de camins fins a la palanca de Cal Riera i amb marques blanques i vermelles (GR 270) des d'aquest punt fins a l'Ametlla de Merola. Cal tenir en compte que, en època de pluges fortes, ens podem trobar que la passera per creuar la riera de Merlès estigui desmuntada i calgui, doncs, descalçar-se per poder-la creuar. Podem complementar l'experiència, abans o després de la ruta, recorrent la *Ruta Cultural de l'Ametlla de Merola*, que s'inicia a l'aparcament de la colònia i que recorre els espais més interessants del recinte (diferents panells informatius ens expliquen la història, curiositats, anècdotes, etc. d'aquesta antiga colònia tèxtil).

RECORREGUT

La ruta comença a ❶ **l'aparcament de l'Ametlla de Merola (0:00 h - 334 m)**, situat just al costat de les instal·lacions esportives. La **colònia tèxtil de l'Ametlla de Merola**, que forma part del terme municipal de Puig-reig, es troba a la riba dreta del riu Llobregat a l'extrem meridional de la comarca del Berguedà. Aquest grup d'edificacions conformen un conjunt patrimonial molt destacat. En funcionament des de mitjans del segle XIX, la colònia comptava -a part de la fàbrica- amb habitatges pels seus treballadors, una església, un cafè, un teatre i una botiga. Un dels fets més destacats d'aquesta colònia va ser, i segueix sent, la seva vida associativa, com ho demostra el fet que, per exemple, els Pastorets encara es representen anualment durant les festes nadalenques (des de l'any 1878). La fàbrica va tancar l'any 1999.

Sortim de l'aparcament, girem a l'esquerra (E) i resseguim tot el carrer fins que ens trobem un **pal indicador**, situat al costat d'uns bancs de pedra i unes taules de picnic. Des d'aquest punt podem veure els **horts de l'Ametlla de Merola**, situats entre la colònia i la fàbrica i el Llobregat, just en el punt on el riu dibuixa un bonic meandre. Els horts de l'Ametlla de Merola proporcionaven aliments per a les famílies treballadores de la colònia.

L'itinerari comença planejant, tot seguint en **direcció N** les **marques grogues de la Xarxa de Camins del Berguedà** i vorejant un primer tram visible del canal que arriba a la colònia. Al cap de poca estona passem pel costat de la **palanca de l'Ametlla de Merola**, sense creuar-la, i, seguidament, passem pel costat de la **resclosa** que recull l'aigua del canal. Voregem un camp i després de fer un tram de pujada arribem al **pas soterrat** que ens permet **creuar per sota de l'autovia C-16**. Continuem per la pista de terra una mica més i desemboquem a la **carretera C-16z**. Creuem aquesta via i agafem la pista de terra ampla que s'enfila fins a ❷ **l'Alzina de Merola (0:35 h - 400 m)**, actualment un allotjament rural ubicat entre camps de conreu.

Passem entre la casa i els coberts i continuem pel camí senyalitzat en direcció N. Arribem a un punt on la pista fa un **revolt** molt tancat a l'esquerra, en aquest indret deixem la pista i agafem la **desviació que surt a la dreta** i avança pel costat d'uns camps. Caminem en baixada, ara per una zona boscosa. Al fons, en direcció N, quan els arbres ens ho permeten, podem veure les restes de la torre del castell de Merola. La pista per on avancem es converteix en un **corriol** que voreja uns camps per sobre. Desemboquem en un altre camí, davallam fins al **petit torrent d'Escardívol**, que creuem, i ens situem en una pista principal. Seguim aquesta pista cap a la dreta (N), en pujada, i conflüim amb una altra pista, és la **pista d'accés a Santa Maria de Merola**.

Agafem aquesta pista cap a l'esquerra (O), voregem tot el conjunt arquitectònic girant cap a la dreta i, finalment, ens situem davant de **📍 l'església de Santa Maria de Merola (1:10 h - 392 m)** una construcció d'estil renaixentista aixecada l'any 1609 que va substituir l'anterior edifici romànic, que es trobava molt deteriorat. Al costat, també observem les restes del **castell de Merola**. La ubicació estratègica d'aquest castell permetia controlar el pas de l'antic camí ral que unia les valls del Llobregat i les valls del Cardener. Del castell, conegut popularment con "**La Torre dels Moros**", només es conserva una paret de 4,95 m acabada amb uns bells merlets gòtics. L'any 2019 s'hi va fer afegir una instal·lació que ens ajuda a entendre les dimensions originals de la torre i, alhora, ens permet pujar fins a dalt i contemplar les magnífiques vistes que ofería aquesta antiga torre de vigia. La fortalesa de Merola ja apareix documentada al segle IX i la seva història recull tot tipus de llegendes. Des de l'Ajuntament de Puig-reig s'organitzen visites guiades. A la zona també hi trobem unes taules i un bancs per a poder descansar i fer un picnic.

NO ET PERDIS...

Resseguir el riu Llobregat des del Pont de Pedret -on hi ha la colònia de Cal Rosal- aigües avall. En 32 km de longitud es concentren una gran quantitat de colònies i fàbriques tèxtils amb alguns espais museïtzats i molts elements arquitectònics històrics visibles des del mateix camí. El recorregut està senyalitzat com a GR 270 Camí del Llobregat.

LA LLEGENDA DEL CAVALLER DE MEROLA

La llegenda del Cavaller de Merola explica com aquest senyor feudal va aconseguir una de les barres de l'escut de Catalunya. Quan va saber-se a Barcelona la rendició de la ciutat de València al rei Jaume, va haver-hi una gran alegria al palau i la reina i les principals dames, mullers i filles dels cavallers que estaven lluitant a la campanya es van animar a anar a València i donar una sorpresa dels seus marits i pares. I així ho van fer. Portades per l'entusiasme regnant entre la gent, van voler arribar fins al límit del lloc que s'havia fixat com a frontera amb els sarraïns, per tal de veure la mala cara que feien, i sense dir res a ningú van organitzar una llarga cavalcada que va anar-se'n terres enllà. Quan menys s'ho esperaven, es van trobar envoltades de sarraïns que se'ls van abraonar i, segurament, les haurien fetes presoneres i les haurien mortes si no hagués estat per la diligència i el braó del cavaller de Merola, que es va adonar de l'entremaliadura de les dones i, acompanyat d'un estol d'homes valents, va seguir la cavalcada a distància per evitar qualsevol possible contratemps. Per fer fugir dels sarraïns, els guerrers van haver de lluitar molt aferrissadament. Quan el rei Jaume i els altres cavallers interessats van saber el que havia passat, van tenir un gran disgust, sobretot al pensar en el dol que hauria entelat la gran victòria si la reina i les dames de la cort haguessin caigut en mans dels sarraïns. El rei va cridar el cavaller de Merola i li va dir que se sentia obligat amb ell, que demanés allò que volgués perquè per a un rei no hi havia res impossible. El senyor de Merola li va demanar una de les cinc barres que aleshores tenia l'escut reial de Catalunya. El rei va trobar que era molt demanar, però com que paraula de rei no torna enrere, i li havia promès donar-li allò que demanés, li va concedir el que volia. Des d'aleshores l'escut de Catalunya, que tenia cinc barres o pals, va passar a tenir-ne només quatre. L'escut del cavaller i senyor de Merola, que tenia unes aigües dibuixades, va passar a ostentar enmig un pal vermell de sang, com el de l'escut de Catalunya, concedit pel gran rei Jaume.

Font: <https://patrimonicultural.diba.cat>

Des de Santa Maria de Merola, continuem el nostre itinerari agafant el **corriol de baixada** que surt entre l'ermita i el castell. Aviat desemboquem a una **pista de terra**, just abans del **pont de Merola**, una construcció de pedra de quatre arcs del segle XVIII que ens permet **creuar la riera de Merola**. A partir d'aquí la pista s'enfila en direcció a la **Creu de Merola**, antiga creu de pedra, actualment trencada, que indicava la importància de l'**antic creuament de camins** on ens trobem. Des de la creu, baixem fins a la parada d'autobús de Cal Riera i **creuem l'autovia C-16 a través d'un pas soterrat**. Seguidament agafem el camí asfaltat a la dreta (S) que ens porta fins a la propera **4 colònia de Cal Riera (1:35 h - 362 m)** també coneguda com a **colònia Manent** i que va estar en funcionament fins als anys 70 del segle XX.

El camí passa a prop de la **Torre de l'Amo** i de la **fàbrica de Cal Riera**, des d'on enllacem amb un camí que ens porta fins a la **palanca** que ens permet **creuar el riu Llobregat** i situar-nos a la seva riba esquerra. En aquest punt ens trobem les **marques blanques i vermelles** del GR 270 Camí del Llobregat -que en aquest tram també coincideix amb la **Ruta de les Colònies**- que nosaltres comencem a seguir en direcció S. Avancem pel costat del riu i al cap d'uns 200 m ens trobem un dels afluents més importants del Llobregat, la **riera de Merlès**, que **creuem a través d'una passera**.

Continuem per un **corriol que surt a la dreta** i, a partir d'aquí, abordem un tram de camí molt agradable que va resseguint el riu a prop de l'aigua planejant per una zona ombrívola. Alternem algun tram de camí més ample amb algun tram més estret, progressant sempre per un agradable bosc de ribera. Després d'un curt **tram asfaltat** (uns 100 m), una pista que surt a la dreta ens torna a situar a la riba del riu. Passem pel costat d'una **zona d'horts** des d'on observem la **resclosa de l'Ametlla de Merola**, que ja havíem vist al principi de la ruta, des de l'altra riba del riu. Passem pel costat de la casa de pagès de **Cal Melic** i, seguidament, trobem la **palanca de l'Ametlla**, un pont de ferro de 40 m de llarg sobre el riu Llobregat construïda l'any 1890 que comunica la colònia industrial de l'Ametlla de Merola i el nucli de Galera. Travessem el Llobregat per la palanca, girem a l'esquerra, fem uns metres pel costat del riu i seguint la pista arribem novament a l'aparcament de **(1) 1 L'Ametlla de Merola (2:50 h - 334 m)**.

SABIES QUE...

A Catalunya les principals colònies industrials van ser fàbriques tèxtils? Es van començar a construir a la segona meitat del segle XIX i estaven ubicades a la riba de rius com el Llobregat, el Ter o el Cardener per aprofitar la força de l'aigua com a font d'energia.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

Podem arribar a l'**Ametlla de Merola** per l'**autovia C-16**. Si venim des del S (Manresa-Sallent-Balsareny), a l'altura de **Navàs** agafem la **sortida 73** i seguim cap al **passeig Pla de l'Alzineta**, la **plaça Catalunya** i el **carrer de Berga**. Sortim de Navàs per aquesta via, passem per sota de l'autovia i desemboquem a una **rotonda**. En aquest punt agafem la primera sortida (E) cap al **carrer de l'Ametlla de Merola**. Tornem a creuar l'autovia per sota i arribem a l'**Ametlla de Merola**. Si arribem des del N (Berga), després de **Puig-reig** agafem la **sortida 75**. A la primera rotonda seguim recte per la **carretera C-16z** en direcció a **Navàs**. Al cap d'1 km arribem a una altra **rotonda** on agafem la tercera sortida (E) cap al **carrer de l'Ametlla de Merola**. Creuem l'autovia per sota i arribem a l'**Ametlla de Merola**.

Aquesta guia web i PDF gratuïta ha estat publicada amb el suport de la Diputació de Barcelona.

Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

DESCOBREIX TOT EL QUE T'OFERIM!

Guies Web i PDF gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF gratuïtes -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Rutes autoquiades

Et proposem diverses travesses que podràs fer al teu aire però sense preocupacions ni incerteses: t'entregarem un llibre de ruta, gestionarem la logística d'allotjaments, enllaços, pícnic o equipatges, i disposaràs d'un telèfon d'emergències en tot moment.

Establiments recomanats

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes que us proposem a la web. Hotels, cases rurals, càmpings, restaurants, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!